

Inklusiivinen kieli

KESTO	15 + 20 + 40 + 15	KIELET
TAITOTASO	BI–B2	espanja, ranska, ruotsi, saksa, venäjä
ULOTTUVUUS	sosiaalinen	
TAVOITTEET		
KESTÄVYYSKASVATUS		KIELITAITO
- pohtia, miten kieli voi vaikuttaa sukupuolten tasa-arvoon ja yhteiskuntaan - herätellä ajatuksia inklusiivisesta kielestä ja pohtia kriittisesti kieliopillisten sukujen yhteiskunnallista merkitystä		- tunnistaa kieliopillinen suku (maskuliini-, feminiini- ja neutrimuoto) - oppia inklusiivisen kielen muotoja - aktivoida teemasanastoa - oppia ilmaisemaan omin sanoin - kirjoittaa lyhyt mielipideteksti
VALMISTAUTUMINEN		
ENNEN TUNTIA		MATERIAALIT
- Tulosta/tallenna oppijan kortti. - Tutustu kohdekielen inklusiiviseen nykykäyttöön.		- oppijan kortti - kirjoitusvälineet

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	keskustelu
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	kieliopillinen suku

1. Järjestä oppijat pareiksi.
2. Pyydä oppijoita tutkimaan oppijan kortin puhekuplien sanoja parin kanssa.
 - Mitä huomioita sanojen ryhmittelyistä ja sanoista voi tehdä?

KIELITAITOTEHTÄVÄ

KESTO	20 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	kielianaalyysi
TYÖMUOTO	parityö	KIELITAITO	kieliopillinen suku

1. Järjestä oppijat pareiksi.
2. Pyydä pareja alleviivaamaan oppijan kortin kielitaitotehtävän tekstistä, millä eri tavoilla sukupuoli näkyy tekstissä.
3. Pyydä pareja keskustelemaan, mitä huomioita sanoista voi tehdä.

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

KESTO	40 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	kirjoitelma
TYÖMUOTO	yksilötyö	KIELITAITO	kirjallinen

1. Ohjeista oppijoita kirjoittamaan mielipideteksti aiheesta inklusiivinen kieli.
2. Pyydä heitä miettimään inklusiivisen kielen merkitystä yhteiskunnassa kohdekielen näkökulmasta.
3. Päätä oppijoiden kielitaidon perusteella mielipiteen kirjoituskieli.
4. Käykää ennen kirjoittamista läpi oppijan kortin aihe-esimerkit:
 - Kuuluisiko koulussa opettaa inklusiivista kieltä?
 - Kuuluisiko yhteiskunnan vaihtaa kokonaan inklusiiviseen kieleen?
 - Onko mahdollista luopua kokonaan kieliopillisesta suvusta?

REFLEKTIOTEHTÄVÄ

KESTO	15 minuuttia	TEHTÄVÄMUOTO	keskustelu
TYÖMUOTO	ryhmätyö	KIELITAITO	suullinen

1. Jaa oppijat pienryhmiin (3–4 oppijaa).
2. Pyydä oppijoita miettimään kohdekielellä eettinen ongelma liittyen inklusiiviseen kieleen ja keksimään kaksi erilaista ratkaisua pulmaan.
 - Kehota oppijoita keskustelemaan ryhmissä, kumpi ratkaisusta on kestävämpi.
3. Anna kielellistä apua oppijoille tarvittaessa.

LISÄTIETOJA

Jos tehtävän aikana syntyy mielekkäitä väittelyjä eettisistä ongelmista, voitte järjestää seuraavalla tunnilla vielä väittelyn valitusta aiheesta.

LÄMMITTELYTEHTÄVÄN RATKAISUT

Espanjan puhekuplat:

Ylhäällä

- Suvuton monikko (epiceno)
- geneerinen maskuliini (masculino genérico)

Keskellä

- feminiini yksikkö
- inklusiiviset keinot (formas inclusivas)
- sukupuoleton yleissubstantiivi

Alhaalla

- maskuliini yksikkö
- feminiini monikko

Kiinnitä huomiota erityisesti sanoihin:

- mariposa – aina feminiini
- señores – geneerinen maskuliini
- gente – epiceno
- nin@ – pojat ja tytöt/ei kuitenkaan inklusiivinen (-@)
- señorxs – inklusiivinen (-x)
- ciudadanes – inklusiivinen (-e)
- amigo/a – mies- ja naisystävä, ei kuitenkaan inklusiivinen
- artistas – sukupuoleton yleissubstantiivi
- testigo – aina maskuliini

Ranskan puhekuplat:

Ylhäällä

- forme épiciène monikko
- maskuliinimonikko

Keskellä

- feminiini yksikkö
- inklusiiviset keinot
- forme épiciène yksikkö

Alhaalla

- maskuliini yksikkö
- feminiini monikko

Kiinnitä huomiota erityisesti sanoihin

- une personne – aina feminiini
- une vedette – aina feminiini
- un individu – aina maskuliini
- un médecin – aina maskuliini
- un(e) artiste – artikkeli osoittaa suvun
- un(e) adulte
- un(e) élève
- les gens vain monikkomuoto (mask., paitsi edellä oleva adj. fem.)
- grand-mère – yhdyssana (alkuosa ei taivu fem.)
- acteur – actrice
- boulanger – boulangère
- ami(s) – amie(s)

LÄMMITTELYTEHTÄVÄN RATKAISUT

Saksan puhekuplat:

Ylhäällä:

- sanan suku ei näy (monikko-artikkeli tai ei artikkelia ollenkaan; huom. Jugendliche tai die Jugendlichen) ja sukupuoli ei näy sanan merkityksestä
- sanan suku ei näy (monikko-artikkeli), sukupuoli näkyy sanan merkityksessä

Keskellä:

- sanan suku (yksikkö, feminiini) vastaa sanan sukupuolta
- erilaisia sukupuolineutraaleja ilmaisutapoja (kaikki monikossa paitsi der/die Studierende)
- sanan suku näkyy, sanasta ei näy sukupuoli

Alhaalla:

- sanan suku (yksikkö, maskuliini) vastaa sanan sukupuolta
- sanan suku ei näy (monikko-artikkeli), sukupuoli näkyy sanan merkityksessä

Kiinnitä huomiota erityisesti sanoihin:

- Jugendliche / die Jugendlichen
- der/die Studierende (yksikkö)
- das Mitglied
- das Kind
- die Person
- der Mensch
- der Wolf (feminiini die Wölfin)

Venäjän puhekuplat:

Ylhäällä:

- sanan suku ei näy (monikko), mutta sukupuoli (maskuliini) näkyy sanan merkityksestä
- sanan suku näkyy taivutuspäätteessä (monikko, maskuliini)

Keskellä:

- sanan suku (yksikkö, feminiini) vastaa luonnollista sukua
- sanan suku (yksikkö, maskuliini) ei vastaa sanan luonnollista sukua (sukupuoli)
- sanan suku (monikko, feminiini) vastaa luonnollista sukua

Alhaalla:

- sanan suku (yksikkö, maskuliini) vastaa sukupuolta
- sanan suvusta (yksikkö, neutri) ei näy sukupuoli

Kiinnitä huomiota erityisesti sanoihin:

- monilla eläimillä on maskuliini ja feminiinimuoto, esim. волк - волчица
- sanat папа, мужчина jne taipuvat feminiinin mukaan, mutta muut sanat noudattavat luonnollista sukua (esim. старый дедушка)

LÄMMITTELYTEHTÄVÄN RATKAISUT

Ruotsin puhekuplat:

Ylhäällä vasemmalla

- henkilöä kuvaavia sanoja, joiden sukupuolta emme tiedä
- kaikki muut paitsi människa-sana ovat en-sukuisia

Ylhäällä oikealla

- miespuolisia henkilöitä kuvaavia sanoja
- näiden kielioppilinen suku on en

Keskellä vasemmalla

- naispuolisia henkilöitä kuvaavia sanoja
- näiden kielioppilinen suku on en

Keskellä oikealla

- henkilöä kuvaavia sanoja, joiden sukupuolta emme tiedä
- barn-sana on ett-sukuinen, hen on pronomini, loput sanat ovat en-sukuisia

Alhaalla vasemmalla

- esineitä kuvaavia sanoja
- kaikkien paitsi biljett-sana ovat en-sukuisia

Alhaalla oikealla

- esineitä kuvaavia sanoja
- kaikkien sanojen suku on ett

KIELITAITOTEHTÄVÄN RATKAISUT

Espanjan sanat:

- Caperucita Roja
- madre
- la llamo
- La Abuela
- enferma
- ella
- cuidadosa
- La pequeña niña
- una mariposa amarilla
- bonita
- sola
- extraños
- lista
- el lobo
- ¡Pobre Abuela!
- la vieja mujer
- la voz débil de la Abuela
- querida
- un cazador
- un gran lobo
- sanas
- salvas

Ranskan sanat:

- le Petit Chaperon Rouge
- une jolie petite fille
- sa mère
- la/ma/ta grand-mère
- elle
- lui dit-elle
- amène-lui
- les sages paroles de sa mère
- un papillon jaune
- toute seule
- le loup
- aux étrangers
- malade
- pauvre grand-mère
- la vieille dame
- ma chérie
- un chasseur
- les pleurs d'une petite fille
- l'estomac du loup
- saines et sauves

Voitte kiinnittää sanojen lisäksi huomiota tekstin sukupuolistereotypioihin:

- Miksi tarinan pahis on mies?
- Miksi punahilkkaan viitataan termeillä, kuten pieni ja tyttö, ja isoäidin ääneen herkkänä, kun suteen taas viitataan esimerkiksi sanalla suuri.
- Miksi uhri on tyttö?
- Syyllistetäänkö tarinassa tyttöä?

KIELITAITOTEHTÄVÄN RATKAISUT

Ruotsin sanat:

- En liten flicka
- Mor
- Mormor
- Hon
- Henne
- Mamma
- kvinnan

Saksan sanat:

- hübsches kleines Mädchen
- die Mutter
- sie
- Großmutter
- kleines Mädchen
- meiner Großmutter
- deine Großmutter
- der Wolf
- das kleine Mädchen
- seine tiefe Stimme
- Arme Großmutter!
- die alte Dame
- Großmutter's Kleid und ihren Hut
- ihr Bett
- ein Jäger

Venäjän sanat:

жила маленькая симпатичная
девочка по имени Красная
Шапочка мама позвала ее бабушка
заболела сказала она ей осторожна
бабушке отправилась забыла своей
мамы она увидела воскликнула
погналась ней произнес одна своей
ответила твоя спросил волк
ответила незнакомцам умная
ответил ушел бабушку подошел
бабушки постучал позвала
принесла заболела сказала бедная
прыгнул старушку волк надел
бабушкино постучала попытался
бабушке моя дорогая посмотрела
сказала прорычал спрыгнул
проглотил ее охотник увидел
заглянул волка бабушкиной ему
прокрался услышал маленькой
девочки вспорол ему

Voitte kiinnittää sanojen lisäksi huomiota tekstin sukupuolistereotypioihin:

- Miksi tarinan pahis on mies?
- Miksi punahilkkaan viitataan termeillä, kuten pieni ja tyttö, ja isoäidin ääneen herkkänä, kun suteen taas viitataan esimerkiksi sanalla suuri.
- Miksi uhri on tyttö?
- Syyllistetäänkö tarinassa tyttöä?